

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.X.10.203/2019/9.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Tánczos Rita bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:

. Buza Ügyvédi Iroda
. Buza Ottó ügyvéd

Az alperes: alperes neve
alperes címe

Az alperes képviselője:

. Vince Júlia ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony fennállta és megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.483/2018/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 59.M.1371/2016/53.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.483/2018/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - 15 nap alatt - 35.000 (azaz harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A 330.554 (azaz háromszázharmincezer-ötszázötvennégy) forint

felülvizsgálati eljárás illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2015 február 1-jét megelőzően a felperes egyéni vállalkozóként, megbízás alapján teljesített szolgáltatást az alperes részére. A felperes állítása szerint 2015. január hónapban megegyezett az alperesi cég ügyvezetőjével, hogy február 1-től kezdődően határozott idejű jogviszonyt létesítenek, amelynek keretében az alperes a felperes részére havi bruttó 458.016 forint munkabért fizet. A felperes feladatait képezi az ingatlanok vétele; felújításában való közreműködés; saját felújított ingatlanok eladása; tárgyalások lebonyolítása; céges kommunikáció; cégképviselő alvállalkozó, megbízott, valamint társasházi ügyekben a közös képviselő tulajdonostársak felé; szükség esetén peres eljárás előkészítése; ügyvédi meghatalmazással eljárás adásvételekben, szerződések aláírása; az ügyvezető távollétében teljes körű helyettesítése. A felperes állítása szerint az alperes többszöri kérése ellenére nem foglalta a munkaszerződést írásba, és a ... felé sem tett eleget bejelentési kötelezettségének.
- [2] A felperes hivatkozása szerint folyamatosan végzett munkát az alperesnek, aki 2015. április 15-én 600.000 forintot, augusztus 3-án 200.000 forintot, augusztus 4-én további 800.000 forintot április, május, június és július havi munkabérként megfizetett. A felperes előadta, hogy 2015. szeptember 14-én az alperes nevében kifizetett 121.475 forintot, amelyet a munkáltató részére nem térített meg.
- [3] A felperes 2015. október 7-én azonnali hatályú felmondást közölt szóban az alperes ügyvezetőjével, **S... L...**val.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes keresetében 2015. február 1-től fennálló érvényes munkaviszonya alapján - amely 2015. október 7-én az ő azonnali hatályú felmondásával szűnt meg - 2.168.223 forintot igényelt kamatával, valamint 315.840 forint felmentési időre járó távolléti díjat, 121.475 forint megtérítési igényt támasztott, és az igazolások kiadására kérte kötelezni az alperest perköltség fizetésre kötelezése mellett.

- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperessel munkaviszonyt nem létesített, mindvégig egyéni vállalkozóként látta el tevékenységét.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 59.M.1371/2016/53. számú ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest perköltség viselésére. Kimondta, hogy a felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel az eljárás illeték az állalmot terheli.
- [7] A bíróság álláspontja szerint a felperesnek nem sikerült igazolnia, hogy közte és az alperes között munkaviszony jött létre. **S... L...** ügyvezető kifejezetten tagadta, hogy a felperessel bármifajta munkaviszony létesítésére vonatkozó megállapodás született volna, állítása szerint a korábban fennálló vállalkozási jogviszonyt alakították át átalánydíjas megbízási szerződéssé 2015. február 1-től.
- [8] Az elsőfokú bíróság utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 42. § (1) (2) bekezdésére, valamint az Mt. 44. §-ban rögzítettekre.
- [9] A felek között nem jött létre írásbeli munkaszerződés, ezért a bíróságnak a jogviszony tartalmi elemei alapján kellett elbírálni, hogy az jellegénél fogva milyen megállapodást takar.
- [10] A felek korábban is kapcsolatban álltak egymással, amelynek során a felperes egyéni vállalkozóként végzett az alperes részére tevékenységet. Ennek során az ügyvezetővel baráti viszonya alakult ki, amelyből eredően további együttműködésről állapodtak meg. A lefolytatott bizonyítási eljárás során a bíróság nem tartotta igazoltnak azt, hogy a felperes által ellátott feladatok egy adott munkakörhöz kapcsolódtak volna.
- [11] A felperes nem tudta igazolni, hogy a tevékenységet alá-fölérendeltségi viszonyban látta volna el, ugyanis az nemcsak a munkaviszony, hanem a megbízási jogviszony tartalmi elemeit is takarhatja.
- [12] Nem utal munkaviszony jellegű jogviszonyra az sem, ahogyan a peres felek a felperesnek fizetendő juttatás összegében megállapodtak, amely egy alapösszegegről, továbbá egy bizonyos összegig terjedő költségtérítésről szólt, amely összességében tette ki a felperes díjazását. A felperes nettó 200.000 forint díjban és 100.000 forint költségtérítésben részesült.
- [13] Peradat, hogy a felperes kórházi kezelése miatt, valamint azt követően munkaképtelen állapotban volt. Erre az időszakra azonban nem vett igénybe sem táppénzes ellátást, sem pedig érdemi munkát nem végzett. Táppénzes igazolást az alperes részére nem adott le, valamint ezzel kapcsolatos igényt sem jelentett be nála.
- [14] A felperes által munkavégzési helyként megjelölt **B..., K... J...**

utca ... szám alatti iroda soha nem volt az alperes mint cég tulajdonában, sem bérletében, sem telephelyként, sem fióktelepként nem volt megjelölve a társasági szerződésben sem. A kérdéses ingatlan az alperesi cég ügyvezetője, **S... L...** mint magánszemély tulajdonát képezte.

- [15] Egymásnak ellentmondó volt a nyilatkozat az irodában folyó tevékenységet illetően is. A felperes állítása szerint minden nap 8 órától délután 4 óráig végzett ott tevékenységet, illetőleg amikor eseti jelleggel ki kellett menni az építkezések helyszínére, akkor ott végezte el az előírt munkát. A felperesi azon állítása, hogy alperes eszközeit használta, nem felel meg a valóságnak. A jogviszony fennállása alatt a felperes nemcsak az alpereshez köthető e-mailcímen, hanem saját magán e-mailcímen is végzett munkát, azaz nem volt elhatárolható a felperes mint magánszemély tevékenysége és az alpereshez köthető munkája.
- [16] A bíróság szerint igazolt, hogy a jogviszony átalakulásánál az alperes tudomása szerint a felperes egyéni vállalkozóként végzett tevékenységet, amit az is igazol, hogy a felperes a vállalkozói jogviszonyát 2015. márciusában szüntette meg. Erről azonban az alperest nem tájékoztatta, nem volt tudomása arról, hogy a felperes a továbbiakban nem tartja fenn egyéni vállalkozói tevékenységét.
- [17] Összességében a bíróság álláspontja szerint a peres felek között nem munkaviszony, hanem megbízási jogviszony jött létre. Nem volt olyan jellegű alá- fölérendeltség, amely munkaviszony meglétét feltételeznél, felperesnek nem volt meghatározott munkaköre, a feladatai sokkal inkább kötődtek eseti jellegű tevékenység ellátásához az adott helyzet függvényében. A munkavégzéshez kapcsolódó okiratok, valamint az ezzel összefüggő levelezés is inkább a megbízási jogviszonyra jellemző elszámolási módot feltételei. Ezt igazolja az is, hogy a felperes saját maga fizette a járulékát, és noha az alperestől állítólagosan munkabér címen kapott juttatásokat, a járulékokat nem ezután, hanem a minimális kötelező társadalombiztosítási járulék alapján fizette be az illetékes hatósághoz.
- [18] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az irodában végeztek olyan jellegű tevékenységet, amely előkészítő munka volt, és olyan személyek is dolgoztak itt (**T... B..., K... P...**), akik nem voltak az alperes alkalmazottai. Ezen személyek munkáját a felperes fogta össze, és nyilatkozata értelmében lehetett közöttük olyan, aki a felperes belépési engedélyét használta a kérdéses ingatlanos számítógéphez.
- [19] Tekintettel arra, hogy a felek között munkaviszony nem jött létre, az ehhez kapcsolódó kereseti igények alaptalanok voltak.
- [20] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.483/2018/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest másodfokú perköltség viselésére kötelezte azzal, hogy az eljárási illetéket az állam fizeti.
- [21] A másodfokú bíróság a tényállás kiegészítését követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság helytálló

döntést hozott.

- [22] A felperes a 2018. május 30-án tartott tárgyaláson alperes kérdésére akként nyilatkozott, hogy „S... úr azt szeretne volna, hogyha én KATA-s vállalkozó leszek, és nem akart velem munkaviszonyt létesíteni, tehát én pontosan tudtam, hogy én nem vagyok bejelentve mint munkavállaló”. A felperes hivatkozott arra is, miszerint „eredetileg az volt a megállapodás köztünk, hogy munkaviszonyt létesítünk, azonban S... úr meggondolta magát...”, és azt kívánta, hogy a felperes „KATA-s vállalkozó” legyen. Felperes ezzel nem értett egyet, elmondása szerint a további tárgyalások során „ígéretet kapott, hogy be fogják jelenteni”, ez azonban nem történt meg.
- [23] A felperes az elsőfokú eljárás végén már maga sem tett arra vonatkozó egyértelmű és határozott állítást, hogy az alperes és közte konszenzus jött volna létre munkaviszony létesítéséről, illetőleg annak feltételeiről. A felperes az „ígéret” megtörténtét nem tudta bizonyítani.
- [24] A felperes akként kezdte meg az alperes javára folytatott tevékenységét, hogy tudomásul vette és elfogadta, hogy az alperes nem létesít vele munkaviszonyt. A peradatok szerint a felperes ennek a ténynek a jogviszony fennállása alatt mindvégig tudatában volt, erre utalnak azon alperes ügyvezetőjének tett írásbeli kijelentései, miszerint ő fizeti a járulékot maga után, és nem alkalmazottja az alperesi cégnek.
- [25] A felperes és az alperes ügyvezetője között nem volt megállapítható a munkaviszonyra jellemző, következetesen betartott függelmi viszony. A felek közötti kapcsolat nem volt hierarchikus jellegű, és nem volt szigorúbb, mint egy megbízási jogviszony esetén.
- [26] A B...., K... J... utca 17 szám alatti ingatlant a felperes nem vitatottan munkavégzéskor használta, azt azonban nem támasztotta alá peradat, hogy az irodát az alperes a felperes kötelező munkavégzési helyeként határozta volna meg.
- [27] Nem ismert olyan gyakorlat, amely szerint a munkáltatók költségtérítés címén havonta meghatározott összeget (a perbeli esetben 100.000 forintot) célhoz kötés nélkül fizetnek azzal, hogy a költségek mibenlétét, indokoltságát nem kívánják vizsgálni, és nem várják el a munkavállalótól azt sem, hogy a költségeket számlával támassza alá, vagy egyéb módon számot adjon azok felhasználásáról. Nem gyakorlat és nem is jogszerű, hogy a nyugdíj-, illetőleg egészségbiztosítási járulékot a munkáltató helyett a munkavállaló maga fizesse önmaga után.
- [28] A felperes nem vitatottan 2015. március 4-én megszüntette egyéni vállalkozói jogviszonyát. Ez az egyoldalú intézkedés azt jelentette a gyakorlatban, hogy a felperes ezt követően nem tudott eleget tenni számlaadási kötelezettségének. A felperes intézkedése azonban nem keletkeztetett az alperes számára kötelezettséget arra, hogy korábbi szándéka ellenére a felperessel munkaviszonyt létesítsen.
- [29] A másodfokú bíróság a 2015. október 17-én, valamint október 21-én és 22-én kelt levelet a jogvita eldöntése során nem találta kiemelt

jelentőségűnek.

- [30] Szerinte kizárólag a perbeli jogviszony jellemző és lényeges ismérveinek együttes értékelése alapján hozható döntés arról, hogy a felek között munkaviszony vagy polgári jogi jogviszony állt fenn. Önmagában az, hogy az alperes irodájában a felperes folytatott-e esetleg olyan tevékenységet, amely nem volt a perbeli jogviszonnyal összefüggésben, nem alkalmas arra, hogy a felek közti jogviszony megítélését - a peradatokat együttesen vizsgálva - érdemben befolyásolja. A másodfokú bíróság ezért nem tartotta szükségesnek a ... megnevezésű cégek létrehozását, tevékenységét, tulajdonosi körét vizsgálni és értékelni.
- [31] A felperes által hivatkozott sms-es parkolások és telefonszámlák nem alkalmasak annak igazolására, hogy a perbeli jogviszony ténylegesen munkaviszonynak minősül. A B..., K... J... utcai ingatlan közelében történő parkolás csupán a felperes közeli jelenlétének igazolására alkalmas, tényleges munkavégzés igazolására nem.
- [32] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felek közti levelezést összességében értékelve sem bizonyítja a munkaviszony fennállását. Az alperes működése, a felperes ezzel kapcsolatos tevékenysége jellegénél fogva igényelte a rendszeres és folyamatos napi konzultációt. Ez a rendszeresség egy építőipari tevékenységet végző cég esetében egyaránt ésszerű és életszerű, önmagában nem támasztja alá az alperes munkaviszonyra jellemzően konkrét és szigorú utasítási jogkörét.
- [33] A felperes tevékenysége sokrétű és szerteágazó volt, azonban kötelezően ellátandó, egyértelműen körülhatárolt és számon kérhető feladatok hiányában munkajogi értelemben véve munkaköre sem volt.
- [34] A felperes sem vitatta azt az alperesi állítást, amely szerint a költségnyilvántartó rendszert az alperes ügyvezetője használatára fejlesztették ki, az hivatalosnak nem tekinthető elektronikus rendszer volt. A felperesnek kifizetett összegek nem minősülnek munkabérnek csupán azért, mert az alperes ügyvezetője azokat a nyilvántartás „munkabér” rovatában tüntette fel. Ahogyan a könyvelési szabálytalanságok, a könyvelés hiánya vagy egyéb „anomáliák” sem alkalmasak arra, hogy azok alapján a felperes juttatásait a bíróság munkabérnek tekintse.
- [35] A felperes értelmezhetetlennek találta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy az adóbevallásában nem tüntette fel bevételként az alperestől származó juttatásokat, hiszen a munkáltató kötelezettsége az adóbevalláshoz szükséges dokumentumokat átadni a munkavállaló részére. A másodfokú bíróság kifejtette, hogy jelen pernek nem tárgya a felperes adóbevallásának vizsgálata, illetve e körben a felperes magatartásának megítélése.
- [36] A felperes volt köteles bizonyítani, hogy az alperessel fennállt együttműködése ténylegesen munkaviszonynak minősült. Az alperesen e körben nem volt bizonyítási teher, így nem volt terhére értékelendő, hogy nem igazolta, miszerint a felperessel megbízási jogviszonyt létesített.

- [37] A felek között nem vitatottan rendszeres és folyamatos konzultáció folyt az alperes működését érintő szakmai kérdésekről, az aktuális projektekről. Ezek a konzultációk esetenként késő esti vagy kora reggeli időpontban történtek, ami a munkáltató és a munkavállalók közötti kapcsolattartástól idegen, ahogy a beszélgetések stílusa és hangvétele. A V... üzeneteknek tehát nem volt alá- fölérendeltséget igazoló vagy egyébként hivatalos jellege, azokból nem tűnt ki, hogy az alperes ügyvezetője tényleges utasításokat adott-e a felperesnek.
- [38] Mivel a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően foglalt állást arról, hogy a felek között nem jött létre munkaviszony, alaptalannak ítélte a munkaviszonyhoz kapcsolódó kereseti követeléseket is.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [39] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet „megváltoztatását” és a keresetnek megfelelő határozat meghozatalát kérte. Másodlagosan a másodfokú bíróság döntésének hatályon kívül helyezését és ezen bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta, az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.
- [40] Álláspontja szerint a jogerős ítélet okszerűtlen, iratellenes, a bíróság indokolási kötelezettségét lényegesen megsértette.
- [41] A felülvizsgálati érvelés szerint a felperesnek az ingatlanok felkutatásán és értékesítésén túl nem csupán kommunikációs feladatokkal bővült a feladatköre 2015. február 1-jétől, hanem minden, az alperesnél folyó adás-vétel, felújítás, operatív feladatok, reklamáció kezelése, anyagbeszerzés, alvállalkozók utasításai.
- [42] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes az elsőfokú eljárás végén már maga sem tett arra vonatkozóan egyértelmű és határozott állítást, hogy az alperes és közte konszenzus jött volna létre a munkaviszony létesítéséről és annak feltételeiről. Ezen megállapítás iratellenes.
- [43] A felperes a per során többször nyilatkozott arról, hogy 2015. február 1-ével létesített munkaviszonyt az alperessel, aki nem tett eleget bejelentési kötelezettségének. A felperes azt is előadta, hogy amikor többször kérte az alperes törvényes képviselőjét a munkaviszonyra vonatkozó bejelentési kötelezettsége teljesítésére, akkor ő azzal állt elő, hogy a felperes legyen „KATA-s vállalkozó”, ezt azonban a felperes elutasította, mivel nem ez volt a megállapodása az alperessel.
- [44] A felperes álláspontja szerint a konkrét jogviszony tartalmának elbírálásakor sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem vette figyelembe a felperes által előterjesztett összes releváns bizonyítékot, vagy azokat nem megfelelően értékelte.
- [45] A munkaszerződés írásba foglalásának elmaradásából nem következik,

hogyan ne jött volna létre munkaviszony, melynek alátámasztására a Legfelsőbb Bíróság BH1997.152. számon közzé tett eseti döntésére hivatkozott a felperes.

- [46] Jelen perben a munkaviszony tartalmi elemeinek fennállását kellett volna vizsgálnia a bíróságnak, ezzel szemben olyan alaki körülményeket értékelte, mint a munkaszerződés írásba foglalásának elmaradása, amely önmagában okszerűtlen és megalapozatlan következtetésre vezet.
- [47] A munkaviszony elsődleges minősítő jegyeivel összefüggésben a felperes a személyes munkavégzés körében arra utalt, hogy névre szóló, az alperes cégnevét és logóját tartalmazó névkártyával rendelkezett. A felperest nem mint megbízottat, nem egy önálló, bizonyos tevékenységi körrel alperestől független struktúrával rendelkező közreműködőként tünteti fel az alperes, hanem a szervezetben dolgozó munkatársként, ez pedig egyértelműen alátámasztja a személyes munkavégzési kötelezettséget. Mind a kétfokú bíróság elismerte, hogy a felperesnek nem volt helyettese.
- [48] Az alá- fölérendeltségi viszony hiányát a bíróságok iratellenesen állapították meg. Az ügyvezető felperesnek 2015. augusztus 15-én írt leveléből egyértelműen kiderül, hogy utasítást adott a munkavállalónak alvállalkozóval való elszámolásra.
- [49] A munkakörbe tartozó feladatok meghatározásánál utalt a felperes a 7001/2005. (MK170.) FMM-PM együttes irányelvre, és kifejtette, hogy magának az alperesnek a tevékenységből következik, hogy a felperes milyen tevékenységeket látott el, az a munkavállalótól folyamatos munkavégzést igényelt. Önmagában a felperes által ellátott feladatok jellege munkaviszonyt igazol, ugyanakkor okszerűtlen következtetést vont le a bíróság, amikor a jogviszony tartalma alapján azt nem munkaviszonynak minősítette.
- [50] A felperesnek szakmai végzettsége, ilyen irányú kompetenciája és tapasztalata nem volt az építőipari lakásfelújítási projektek lebonyolítására, arra az alperesnek kellett betanítania.
- [51] A másodlagos minősítő jegyek közül a felperes felülvizsgálati kérelmében a munkavégzés helyével összhangban arra a megállapításra jutott, hogy a B..., K... J... utcai iroda az alperes érdekkörébe tartozott, a törvényes képviselő tulajdonában állt, így bizonyosságot nyert, hogy a felperes az irodai munkát az alperes által biztosított helyen végezte.
- [52] Az időbeosztással kapcsolatosan arra utalt a felperes, hogy az ügyvezető határozta meg a felperes feladataira rendelkezésre álló munkaidőt. A munkaidő nyilvántartás vezetése pedig a munkáltató kötelezettsége, így annak hiánya nem róható a felperes terhére.
- [53] A felperes a peres eljárás során előadta, hogy az alperessel havi 300.000 forint nettó munkabérben állapodtak meg, amelyből az alperes számítása szerint 100.000 forint a munkavégzéshez kapcsolódó költséget fedezi. Tehát nem költségtérítés címén kapta a felperes a havi 300.000 forintból az említett 100.000 forintot, hanem a felek közötti megállapodás során az alperes ügyvezetője jelezte a felperesnek, hogy az elmúlt évek tapasztalata alapján

ekkora az az összeg, amely a munkavégzéssel kapcsolatban költségként felmerülhet.

- [54] Nem értékelhető a felperes terhére és nem igazolja a felek közötti polgári jogi jogviszonyt az, hogy a felperes nem fizette meg maga után azt a járulékot, amely az alperes kötelezettsége lett volna munkáltatóként, hiszen erre jogszabály lehetőséget sem ad a felperesnek.
- [55] Az alperes nem könyvelhette a felperesnek megfizetett összesen 1.600.000 forintot megbízási díjként, tekintettel arra, hogy az alperes által is tudottan nem volt egyéni vállalkozó, számlaadási kötelezettsége nem volt.
- [56] A bíróságok nem értékelték azon körülményt, miszerint a felperes az ügyvezető igazgatótól megkapta az alperes bankkártyáját használatra.
- [57] Ugyancsak nem megfelelő következtetést vontak le a bíróságok az elektronikus levelezésből. A felperes úgy utasította az alperes alvállalkozóit, hogy azt megelőzően egyeztetnie volt szükséges a kiadandó utasításokról az ügyvezetővel, amely szintén alátámasztja az alperes széleskörű utasításadási és irányítási jogát.
- [58] A bíróságok nem értékelték bizonyítékként azt a tényt, hogy az alperes könyvelője a jogviszony létesítését követő 16 nap múlva a felperes céges e-mail címére bérösszesítőt küldött, erre tanúvallomása során a könyvelő maga sem tudott magyarázatot adni.
- [59] A felperes felülvizsgálati kérelme szerint az Mt. 44. §-a alapján az írásba foglалás elmulasztására csak a munkavállaló hivatkozhat. Ezzel szemben ezen körülményre utal ítéletében a másodfokú bíróság, amely tényt a felperesre hátrányosan értékel, ami súlyosan jogszabálysértő.
- [60] A másodfokú bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 164. §-át, amely szerint a vitás tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. A bíróság ettől függetlenül az általa célszerűnek talált bizonyítást hivatalból is elrendelheti. Az alperes a per során mindvégig azzal védekezett, hogy ő a felperessel mint egyéni vállalóval állt megbízási jogviszonyban, és a megállapodásuk értelmében felperesnek a megállapodott havi juttatás számlakiállítás ellenében járt. Tehát felperes állította, hogy az alperessel munkaviszonyban volt, az alperes pedig azt, hogy vele egyéni vállalkozóként megbízási jogviszonyt létesített. Az eljáró bíróságoknak a Pp. 4. §-a alapján arról kellett volna döntenie, hogy a felek között munkaviszony állt-e fenn, a felperes állításának megfelelően, ennek azonban nem tettek eleget.
- [61] A felperes e-mail levelekkel bizonyította a peres eljárás során, hogy az ügyvezető tudott arról, miszerint a megállapodásukat követően a felperes megszüntette egyéni vállalkozását, mellyel kapcsolatban az alperes 2019. január 16-án kelt fellebbezési ellenkérelmében maga is úgy nyilatkozott: „ehhez képest a felperes az alábbiakat nem tudta bizonyítani: ... felperes 2015. májusát

megelőzően tájékoztatta volna az alperest egyéni vállalkozásának megszűnéséről...".

- [62] Tekintettel arra, hogy a felperes egyértelműen igazolta, hogy közte és az alperes között munkaviszony állt fenn, ezért a munkáltató (alperes) köteles a keresetben megjelölt összegek megfizetésére.
- [63] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, a felperes perköltségben való marasztalásával.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [64] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [65] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig, a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [66] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén, annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja (1/2016. (II. 15.) PK. vélemény 3. - 6. pont).
- [67] Ebből következően azon felülvizsgálati érvelés volt érdemben vizsgálható, amely eleget tett a fenti előírásoknak. A felperes felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként konkrétan az Mt. 44. §-át és a Pp. 164. §-át, valamint a Pp. 4. §-át jelölte meg, így jelen eljárásban kizárólag ebben a körben volt mód vizsgálandóni.
- [68] Az Mt. 44. §-a szerint a munkaszerződést írásba kell foglalni. Az írásba foglalás elmulasztása miatt a munkaszerződés érvénytelenségére csak a munkavállaló - a munkába lépést követő 30 napon belül - hivatkozhat.
- [69] Az Mt. 31. §-a alapján alkalmazandó A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 6:4. § (2) bekezdése kimondja, hogy a jognyilatkozatot ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni. Ebből következően maga a munkaviszony

is létrejöhet ráutaló magatartással. Ez akkor állapítható meg, ha a felek magatartása - az erre vonatkozó kifejezett jognyilatkozat hiányában is - egy kölcsönösen elfogadott helyzet létrehozására irányul, illetve egy ilyen helyzet kölcsönös elfogadásának megállapítására ad alapot.

- [70] Mindebből következően a bíróságok írásba foglalt munkaszerződés hiányában jogszerűen vizsgálták, hogy a felek között - kölcsönös akaratuk szerint - létrejött-e a munkaviszony.
- [71] A felperest terhelte azon állítása bizonyítása, hogy a munkaszerződés kötelező elemeiben - munkakör, alapbér - megegyeztek, a végzett tevékenység jellege, annak körülményei, az alá- és fölérendeltségi viszony, a használt eszközök tulajdonlása, az alperes bérfizetése alátámasztotta a munkaviszony létesítését. A felperes ezen bizonyítási kötelezettségének (Pp. 164. §) nem tudott eleget tenni a bíróságok a rendelkezésre álló adatokat helyesen mérlegelték, és helytálló következtetésre jutottak (Pp. 206. §).
- [72] Önmagában azon körülményből, hogy a felperes egyéni vállalkozása megszűnt, és erről esetlegesen az alperes tudomást szerzett, nem következik, hogy a felek kölcsönösen megállapodtak a munkaviszony létesítésében. A jogerős ítélet ezen okfejtése is helytálló volt.
- [73] A Pp. 4. §-ában foglaltak sem sérültek. A bíróságok hivatalból nem folytatnak le bizonyítási eljárást, a felperes ennek alapjául szolgáló konkrét ilyen körülményt maga sem jelölt meg. Kizárólag a munkaviszony létrejötte tekintetében folytatták le a felek által indítványozott bizonyítási eljárást, jogszabálysértést nem követtek el.
- [74] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [75] A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul.
- [76] A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-a szerint.
- [77] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a 74/2020.(III.31.) Korm. rendelet 29.§ (2),(3) bekezdései alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [78] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2020. május 5.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró